

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/85/2025
Identifikačné číslo spisu: 5122010635
Dátum vydania rozhodnutia: 10.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5122010635.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu, sudkyne JUDr. Beáty Javorkovej a sudcu JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného X. Z., pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2026 v Bratislave, o dovolaní Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 3. októbra 2024, sp. zn. 3To/62/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmieta.

Odôvodnenie

I.
Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Žilina (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 8. apríla 2024, sp. zn. 55T/25/2022 uznal obvineného X. Z. vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 19. mája 2020 v čase približne o 17.00 hod. po tom, čo vošiel s maloletou M.I., nar. X. T. XXXX do vchodu č. X panelového domu na ulici Z. č. XXXX/X v Ž. a po tom, čo si maloletá v byte č. XXX na prízemí uvedeného panelového domu uzamkla svoj bicykel a vyšla z bytu von, lebo chcela z jeho mobilného telefónu zatelefonovať svojmu otcovi, jej poskytol svoj mobilný telefón, v ktorom mal vloženú SIM kartu s telefónnym číslom XXXXXXXXXXX, z ktorého zatelefonovala svojmu otcovi B. I. na telefónne číslo XXXXXXXXXXX, pričom obvinený jej povedal, nech ide sem, aby ich nikto nepočul, chytil ju za ruku a zaviedol ju smerom dole po schodisku k pivniciam oproti výťahu, počas telefonátu jej dal dole ruksak, ktorý si opäť dala na seba, a keď dotelefonovala so svojim otcom, obvinený ju objal, spýtal sa jej, či mu nedá pusu na líc, na čo mu povedala, že nie, že ho nepozná, dal jej pusu na jedno aj na druhé líc a potom ju začal chytať medzi nohy a za zadok, najskôr za pohlavný orgán a potom za zadok, potom za pás, začal ju objímať, bolo to rýchle, maloletá sa zľakla, vyšmykla sa mu a utiekla von z panelového domu, pričom konanie obvineného vyvolalo u mal. M.I. krátkodobú posttraumatickú

reakciu, u maloletej sa prejavili úzkostné, fóbické symptómy zamerané hlavne na sociálnu fóbiu, úzkosti sa prejavovali v oblasti emócií, aj v správaní, maloletá sa vyhýbala pobytu mimo domov, po mesiaci dochádzalo postupne k uvoľňovaniu úzkosti, začala chodiť von, ale v sprievode otca, kamarátov, ktorí dohliadali, aby nebola sama, vždy ju prvú odprevadili domov.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Prvostupňový súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženom obvinenému skorším rozsudkom Okresného súdu Žilina z 13. júna 2023, sp. zn. 47T/42/2021, právoplatným 13. júna 2023, ktorým bol obvinený uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu jeden rok, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku rozhodujúc o odvolaniach obvineného a prokurátora zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 8. apríla 2024, sp. zn. 55T/25/2022 a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal obvineného vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 na totožnom skutkovom základe, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa.

Krajský súd podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona odvolací súd zrušil výrok o treste uložený obvinenému skorším rozsudkom Okresného súdu Žilina z 13. júna 2023, sp. zn. 47T/42/2021, právoplatným 13. júna 2023, ktorým bol obvinený uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu jeden rok, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 319 Trestného poriadku krajský súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie a vyjadrenie k nemu

Proti vyššie citovanému rozsudku krajského súdu podal Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) dovolanie 6. augusta 2025 z dôvodu podľa § 371 ods.1 písm. i) Trestného poriadku v neprospech obvineného.

V odôvodnení dovolania prokurátor uviedol, že uvedeným rozsudkom bol porušený zákon v § 201 ods. 1 a v § 364 ods. 1 Trestného zákona v prospech obvineného. Výkonaným dokazovaním bolo preukázané, že obvinený vmanipuloval maloletú poškodenú do situácie, v ktorej došlo k spáchaniu skutku. Obvinený išiel odprevadiť domov skupinu detí, aj keď ho o to nikto nežiadal. Poškodenú zatiahol

dole k pivniciam pri výťahu na miesto, kde je menej pravdepodobný pohyb obyvateľov. Počas telefonátu jej dal dole ruksak a keď dotelefonovala so svojim otcom objal ju, pobožkal na obe líca a začal ju chytáť za pohlavný orgán, za zadok, pás, začal ju objímať, na čo sa poškodená zľakla, vyšmykla sa mu a utiekla von.

Z takto ustáleného skutkového stavu nepochybne vyplýva, že obvinený vytvoril také podmienky, aby bol s poškodenou maloletou osamote na mieste, kde ich nikto nebude rušiť a ihneď ako sa mu naskytla vhodná príležitosť sa voči nej dopustil žalovaného konania. Iba fakt, že sa mu poškodená maloletá vytrhla a ušla mu zabránil v ďalšom konaní. Poškodená maloletá sa stala obeťou krádeže v dôsledku čoho stratila možnosť kontaktu s otcom. Bola z celej situácie rozrušená, plakala a bola odkázaná na pomoc obvineného, pretože ten ju odviezol z miesta, kde sa nachádzali príslušníci Policajného zboru, ktorí jej mali poskytnúť potrebnú ochranu a pomoc v krízovej situácii. Poskytnutím nevyžiadanej pomoci sa obvinený snažil získať dôveru poškodenej a potom ju manipulatívnym konaním dostal do situácie, v ktorej sa odvážil na ňu sexuálne zaútočiť.

Obvinený bol doposiaľ jedenásťkrát súdne trestaný, pričom už raz bol odsúdený aj za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere tri roky a šesť mesiacov.

Prokurátor poukázal na zhodnotenie Najvyššieho súdu ČSSR z 19. januára 1982, sp. zn. Tpjf 158/80, ktoré rozoberá prax súdov, pričom v časti týkajúcej sa trestného činu pohlavného zneužívania konštatuje, že letný dotyk cez oblečenie nenaplnia znaky označeného trestného činu po materiálnej stránke, bez skutkovej analýzy konkrétnej trestnej veci. K naplneniu zákonných znakov stíhaného trestného činu nemusí prísť v prípade, ak ide o osoby vekovo blízke a existuje medzi nimi citový vzťah. To sa však v prejednávanej veci preukázateľne nestalo.

Obvinený, ako právoplatne odsúdený 39 ročný sexuálny predátor nemal k 11 ročnej poškodenej maloletej žiadnu citovú väzbu, rovnako ako ona k nemu. Bol pre ňu cudzím človekom, ktorý iba využil jej tieseň, vmanipuloval ju do (pre neho) výhodnej situácie, kde na ňu sexuálne zaútočil. Už vnútením bozkov na tvár zasiahol obvinený do intímnej osobnej sféry maloletej poškodenej, pričom svoje konanie akceleroval, chytil ju za zadok a prirodzenie.

Vyššie popísaný následok jednoznačne nasvedčuje nesprávnosti záverov prijatých krajským súdom, že konanie obvineného vykazuje znaky „hrubej neslušnosti“ v zmysle ustanovenia § 364 ods. 1 Trestného zákona a nie „inému spôsobu sexuálneho zneužívania“ podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona. Objektom trestného činu sexuálneho zneužívania je zdravý mravný a telesný vývoj osôb mladších ako pätnásť rokov, zatiaľ čo objektom trestného činu výtržníctva sú medziľudské vzťahy a určité zásady slušného správania sa na verejnosti alebo mieste verejnosti prístupnom, resp. verejný poriadok. Úmysel obvineného preukázateľne nesmeroval k tomu, aby spáchal hrubú neslušnosť na verejnosti. Jeho konanie smerovalo k tomu, aby maloletú poškodenú dostal na čo najodľahlejšie miesto, kde nebude nikým rušený. Svojím konaním nepochybne ohrozil duševný vývoj maloletej poškodenej. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2015, sp. zn. 4 Tdo 55/2014, v ktorom dovolací súd konštatoval, že „rozopnutie gombíkov na nohavičiacich a návrh orálneho sexu maloletej osobe naplnia zákonné znaky prečinu sexuálneho zneužívania v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 201 ods. 1 Trestného zákona“. Rovnako poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 13. apríla 2016, sp. zn. 8 Tdo 402/2016, z ktorého vyplýva, že „konanie páchatel'a spočívajúce v ohmataní maloletej osoby cez odev (tepláky) na prirodzení, hoci trvá iba krátku dobu, je potrebné považovať za natoľko intenzívny zásah do pohlavnej sféry maloletej osoby, že naplnia zákonný znak sexuálneho zneužívania“.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že postupom krajského súdu bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Zmena právnej kvalifikácie skutku zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody od troch do desať rokov na prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s trestnou sadzbou trestu

odňatia slobody do troch rokov predstavuje zásadné ovplyvnenie postavenia obvineného.

Z uvedeného dôvodu prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 3. októbra 2024, sp. zn. 3To/62/2024 bol porušený Trestný zákon v ustanovení § 201 ods. 1 Trestného zákona v prospech obvineného, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok krajského súdu a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku mu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

* * * * *

K dovolaniu prokurátora sa vyjadril obvinený najskôr vlastným písomným podaním zo 16. septembra 2025, neskôr prostredníctvom obhajcu podaním z 13. novembra 2025, v ktorom uviedol, že námietky prokurátora považuje za nedôvodné a dovolanie navrhuje odmietnuť.

Za stavu vyslovenia správnych skutkových zistení tvoriacich podstatu trestného činu dospel súd k správneému záveru, že v danej veci neboli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty daného trestného činu, predovšetkým nebola naplnená objektívna stránka zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona. Obvinený odmieta tvrdenie prokurátora, ktorý ho nazval 39 ročným sexuálnym predátorom. Táto charakteristika je úplne zavádzajúca a nevychádza zo zisteného skutkového stavu. Obvinený bol odsúdený za zločin sexuálneho zneužívania, ale treba poukázať na zásadné skutočnosti, ktoré vyvracajú nálepku sexuálneho predátora (rozsudok 47T/79/2023 a okolnosti daného prípadu). V tomto konaní sa obvinený ku skutku ihneď priznal a uviedol, že s poškodenou mal partnerský vzťah. Zoznámili sa v nočnom bare a určitú dobu spolu chodili. Maloletá mu zatajila svoj vek. Jednalo sa o osobu, ktorá bola na úteku zo sociálneho zariadenia, o čom obvinený nemal žiadnu vedomosť. Maloletá s pohlavným stykom súhlasila, bola vyspelá a pôsobila ako mladá žena. Od začiatku trestného stíhania skutok nepopieral a popísal ako k nemu došlo. Na obvineného bol vypracovaný aj znalecký posudok klinickým psychológom, ktorý uviedol, že obvinený nevykazuje znaky sexuálnej deviácie, je schopný reprodukovať prežitý dej bez nasadzovania, nemá sklony ku klamstvám, agresívnemu ani násilníckemu správaniu.

Obvinený priznal, že poškodenú objal a dal jej pusu na každé líce, ale dôležité je to, čo tomu predchádzalo. Nemožno opomenúť, že to bol sám obvinený, ktorý okradnutým deťom pomohol, privolať hliadku polície, odprevadil ich a poškodenej požičal svoj telefón, aby zavolała svojmu otcovi. Konal empaticky s tým, že sa ju snažil utíšiť potom, čo sa bála svojho otca. Jediný priamy dôkaz o jeho vine je tvrdenie poškodenej o tom, ako sa mal skutok stať, čo môže vychádzať z obavy pred reakciou otca pri opakovanej strate telefónu. Výpovede svedkov B. I. W., W. I. a Mgr. V. I. boli len nepriamymi dôkazmi. Základná škola nemala žiadnu vedomosť o posttraumatickej poruche maloletej. Triedny učiteľ vypovedal, že poškodená sa mu nezverila o skutku, a ani nekontaktovala školského psychológa.

Pokiaľ prokurátor poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2015, sp. zn. 4 Tdo 55/2014, toto rozhodnutie vychádza z úplne iného skutkového stavu, kde páchatel' rozopol gombíky na nohavičiach a navrhol orálny sex maloletej, rovnako tak uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 13. apríla 2016, sp. zn. 8 Tdo 402/2016 je neaplikovateľné, nakoľko je jednak rozhodnutím iného štátu, a tiež vychádza z iného skutkového stavu.

Konanie obvineného nemožno kvalifikovať podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, keďže poskytol všetku súčinnosť nielen poškodenej, ale aj ostatným deťom. Zviditeľňovanie sa pred políciou a rodičmi tesne pred tým, ako chce páchatel' spáchať skutok by bolo prinajmenšom zarážajúce. Pokiaľ krajský súd ustálil, že sa jednalo o konanie porušujúce zásady slušného správania a medziľudské vzťahy na mieste verejnom, tak vychádzal zo správne ustáleného skutkového stavu, a preto niet takémuto rozhodnutiu čo vytknúť.

S poukazom na uvedené skutočnosti nie sú naplnené dôvody dovolania a obvinený navrhol, aby Najvyšší

súd Slovenskej republiky dovolanie prokurátora podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 15. decembra 2025.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže prokurátor pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie je naplnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku) sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“, (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho

ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Povedané inými slovami, predmetný dovolací dôvod dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Ďalej predpokladá, ako už bolo vyššie uvedené výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin, alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať napríklad rozhodovania o treste, či ochrannom opatrení (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II.).

Prokurátor vo svojich dovolacích námietkach napádal nesprávnosť posúdenia právnej kvalifikácie skutku obvineného krajským súdom, ktorý konanie obvineného prekvalifikoval zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona na prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Subjekt tohto trestného činu je všeobecný vyjadrený slovom „kto“ čiže ktokoľvek. Páchatel'om môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba. Všeobecne trestná zodpovednosť vzniká dovŕšením štrnásteho roku veku. V zmysle ustanovenia § 22 ods. 2 Trestného zákona v prípade trestného činu sexuálneho zneužívania je to až dovŕšením pätnásteho roku veku. Ak je trestný čin sexuálneho zneužívania spáchaný vykonaním súlož, páchatel' musí byť osoba opačného pohlavia ako osoba zneužitá. V prípade iného spôsobu sexuálneho zneužívania páchatel' a osoba poškodená môžu byť aj rovnakého pohlavia.

Z hľadiska subjektívnej stránky ide o úmyselný trestný čin. Úmysel sa musí vzťahovať aj na to, že predmetom útoku musí byť osoba mladšia ako pätnásť rokov, pričom postačuje aj úmysel eventuality.

Objektom tohto trestného činu je mravný a telesný vývoj osôb mladších ako pätnásť rokov, bez ohľadu na ich pohlavie a pohlavnú zrelosť. Tieto osoby sú chránené aj vtedy, ak už mali v minulosti pohlavný styk, či boli iniciátormi sexuálneho zneužívania. Nie je určujúce ani to, či k sexuálnemu zneužitiu došlo na základe citového vzťahu alebo súhlasu zneužitej osoby.

Z hľadiska objektívnej stránky zákon uvádza ako sexuálne zneužívania súlož alebo iný spôsob sexuálneho zneužívania. Objektívna stránka tohto trestného činu rozlišuje dva prípady:

- a) vykonanie súlož (porovnaj vysvetlivky k § 199 ods. 1 Trestného zákona),
- b) iný spôsob sexuálneho zneužívania, ktorý spočíva v intenzívnejších zásahoch do pohlavnej sféry poškodených. Ide napríklad o ohmatávanie prsníkov alebo pohlavných orgánov, bozkávanie

erotogénnych zón, ktoré smerujú k vzrušeniu páchatel'a. Bude to tak aj v prípade aktívneho konania poškodenej osoby na popud páchatel'a. Jednorazové letmé dotyky cez odev však nebude možné hodnotiť ako pohlavné zneužívanie touto formou (porovnaj R 17/1982, str. 125 až 126).

Podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona trestného činu výtržníctva sa dopustí ten trestnoprávny subjekt, ktorý sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že

- a) napadne iného,
- b) hanobí štátny symbol,
- c) hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku,
- d) hrubým spôsobom ruší priebeh verejného podujatia, najmä nedovoleným použitím pyrotechnického výrobku, násilným poškodením sedadla alebo časti športového zariadenia slúžiacej na oddelenie sektorov, vhadením nebezpečného predmetu na športovisko alebo na iné miesto konania podujatia alebo
- e) vyvoláva verejné pohoršenie vykonávaním pohlavného styku alebo vykonávaním sexuálneho exhibicionizmu alebo iných patologických sexuálnych praktík, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Poslednou z demonštratívne vymedzených alternatív konania páchatel'a pri prečine výtržníctva je vyvolanie verejného pohoršenia vykonávaním pohlavného styku, sexuálneho exhibicionizmu alebo iných patologických sexuálnych praktík. Samotný pojem "verejné pohoršenie" možno vykladať tak, že ide o reakciu na také konanie, ktoré je v rozpore s takým obsahom mravnosti (zaužívanej konvencii), na ktorom sa spoločnosť zhoduje. Obsah mravnosti by nemal vychádzať z vlastných (subjektívnych) kritérií orgánov činných v trestnom konaní a súdov, ale skôr z všeobecnej spoločenskej zhody o obsahu mravnosti. Zo znenia skutkovej podstaty podpory a propagácie sexuálnych patologických praktík podľa § 372a Trestného zákona je možné odvodzovať, že patologickou sexuálnou praktikou sa rozumie pedofília, incest a im podobné sexuálne praktiky.

Subjekt je všeobecný, uvedeného trestného činu sa môže dopustiť ktorákoľvek trestne zodpovedná fyzická osoba. Objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnejšími útokmi narušujúcimi verejný pokoj a poriadok. Spravidla sú výtržníctvom ohrozované aj ďalšie chránené záujmy, najmä zdravie ľudí, cudzí majetok, česť a dôstojnosť ľudí a pod. (tzv. sekundárny objekt trestného činu). Subjektívna stránka je vyjadrená všeobecne, vyžaduje sa úmyselné zavinenie. Objektívna stránka je vyjadrená alternatívne, pričom je nevyhnutné, aby sa páchatel' dopustil hrubej neslušnosti alebo výtržnosti slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom jedným z tam uvedených spôsobov, pričom zo samotného znenia skutkovej podstaty vyplýva, že zákonodarca zvolil demonštratívne vymedzenie niektorých foriem výtržníctva. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že prečinu výtržníctva je možné dopustiť sa aj iným spôsobom, ktorý by naplňal znaky uvedené v návetí odseku 1. Pojem „hrubá neslušnosť“ je nevyhnutné vykladať tak, že ide o také konanie jednotlivca, ktoré zásadným spôsobom naruša zaužívané pravidlá slušného správania sa. Narušenie zaužívaných pravidiel slušného správania musí byť intenzívnejšieho charakteru, nepôjde o akékoľvek neslušné správanie sa. Miesto verejne prístupné je miesto, ktoré je voľne dostupné verejnosti, t. j. bližšie nešpecifikovanému okruhu osôb, resp. každé miesto, kam má prístup širší okruh osôb individuálne neurčených a kde sa viac osôb spravidla zdržuje, takže hrubú neslušnosť môže viac ľudí postrehnúť. Prístupnosťou sa rozumie možnosť vidieť, počuť prejav páchatel'a, i keď miesto činu nie je priamo prístupné verejnosti, pričom verejnosť v dobe činu nemusí byť prítomná, postačí, že môže pozorovať následky činu.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia k právnej kvalifikácii konania obvineného dostatočne podrobne uviedol, že: „.....si je vedomý závažnosti konania akéhokoľvek páchatel'a, ktorý zasahuje do intímnej sféry osoby mladšej ako 15 rokov. Na to, aby súd prijal záver o spáchaní konkrétneho trestného činu, musia byť naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty daného trestného činu, t.j. aj jeho objektívna stránka. V okolnostiach prejednávanej veci krajský súd vyhodnotil ako dôvodnú odvolaciu námietku obžalovaného, že konaním obžalovaného nebola naplnená objektívna stránka zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, a to s poukazom na zistený a

dokazovaním ustálený skutkový stav ako aj na rozhodovaciu činnosť súdov vychádzajúcu z ustálenej judikatúry, z ktorej vyplýva, že v prípade sexuálneho zneužívania musí ísť o intenzívnejšie zásahy do sexuálnej sféry (napríklad ohmatávanie pohlavných orgánov, prs, bozkávanie prirodzenia a pod.). Jednorazové letné dotyky cez odev nemôžu naplniť materiálny znak trestného činu (R 17/1982), tak ako to bolo v tejto veci ustálené a vykonanými dôkazmi aj potvrdené. V prejednávanej trestnej veci bolo dokazovaním preukázané, že obžalovaný využil náhodnú situáciu bezprostredného kontaktu s osobou mladšou ako 15 rokov, neprítomnosť ďalších osôb v spoločných priestoroch bytového domu a túto napriek jej verbálne aj neverbálne prejavenej nesúhlasu objal, bozkal na každé líce a krátko sa dotkol pohlavného orgánu a zadku, v rozpore so základnými zásadami slušného správania. Nemožno teda prijať ako správnu argumentáciu obžaloby a totožne aj súdu prvého stupňa, ktorý konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona. Podľa § 278 ods. 1 Trestného poriadku súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu. Podľa § 278 ods. 3 Trestného poriadku súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe. Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že konanie obžalovaného X. Z. je súdom prvého stupňa nesprávne právne kvalifikované ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, z vyššie uvedených dôvodov dôsledne postupujúc podľa § 278 ods. 3 Trestného poriadku, na rovnakom skutkovom základe dospel k záveru, že v danom prípade prichádza do úvahy skutok obžalovaného právne kvalifikovať ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona, teda že obžalovaný konaním popísaným v skutkovej vete dopustil sa fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti tým, že zasiahol do intímnej sféry maloletej poškodenej, pričom skutok sa stal na mieste verejnosti prístupnom, t.j. na chodbe a schodisku bytového domu, kde má prístup bližšie neurčený počet ľudí. Odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, nakoľko svojím protiprávnym konaním chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone ohroziť záujem chránený týmto zákonom (úmyselne fyzicky a na mieste verejnosti prístupnom sa dopustil hrubej neslušnosti voči maloletej osobe objímaním, bozkávaním, dotykmi na intímnych miestach).“

Najvyšší súd na doplnenie uvádza, že proti vyššie uvedenému rozsudku krajského súdu podal už obvinený X. Z. dovolanie 18. decembra 2024 z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 25. marca 2025, sp. zn. 2 Tdo 16/2025 dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. V uvedenom uznesení sa najvyšší súd vyjadril aj k právnej kvalifikácii uvedeného skutku, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že táto zodpovedá skutkovej vete.

Hoci pre naplnenie znakov trestného činu pohlavného zneužívania nie je potrebné, aby sa páchatel pri pohlavnom zneužití osoby mladšej ako pätnásť rokov pohlavne ukojil, ale stačí, ak páchatel koná v pohlavnom vzrušení v snahe svoje vzrušenie akýmkoľvek spôsobom ukojiť, pričom nie je rozhodujúce, či a do akej miery také ukojenie dosiahne. Konanie smerujúce k ukojeniu pohlavného vzrušenia zo strany obvineného nevyplývalo v danom konkrétnom prípade zo skutkových zistení. Najvyšší súd sa preto plne stotožnil s názorom krajského súdu ohľadne právnej kvalifikácie konania obvineného ako trestného činu výtržníctva podľa § 364 Trestného zákona. Na právnu kvalifikáciu konania obvineného ako trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 201 Trestného zákona tak, ako sa dovoľáva prokurátor neboli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Zo strany obvineného síce išlo o protiprávne konanie, ale z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že jeho jednorazové dotyky boli motivované snahou obvineného ukojiť svoje sexuálne vzrušenie. Poškodená ku skutku konkrétne uviedla, že: „sa jej spýtal (obvinený), či mu dá pusu na líce a začal ju chytať.....objal ju, dal jej pusu na jedno a druhé líce, a potom jej tak ukázal, či mu dá prosím pusu a ona, že nie, že ho nepozná a potom ju začal chytať medzi nohy, za zadok, ale nevie to bolo rýchle, ani nie 30 sekúnd....ona rýchlo zareagovala a utiekla po tých schodoch“ ...Jeho konanie popísané poškodenu a premietnuté do skutkovej vety teda zodpovedalo prejavom hrubej neslušnosti, ktoré zasahovalo do integrity maloletej poškodenej. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť práve letnosť dotykov obvineného a ich krátke trvanie (podľa poškodenej 30 sekúnd). Nešlo teda o tak intenzívne zásahy do sexuálnej sféry poškodenej, ktoré by boli spôsobilé naplniť objektívnu stránku ako jeden zo základných znakov skutkovej podstaty trestného činu sexuálneho zneužívania. V danom prípade teda jednoznačne išlo o patologické správanie obvineného (na

mieste verejnosti prístupnom) voči maloletej osobe, prekračujúce základné zásady slušného správania intenzívnejšieho charakteru, narušujúce verejný poriadok, ktorým obvinený ohrozil dôstojnosť poškodenej, a tým naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu výtržníctva, ktorý (ako je uvedené vyššie) poskytuje ochranu aj voči takémuto druhu patologického správania.

Čo sa týka rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2015, sp. zn. 4 Tdo 55/2014 a Najvyššieho súdu Českej republiky z 13. apríla 2016, sp. zn. 8 Tdo 402/2016, na ktoré prokurátor poukázal vo svojom dovolaní je potrebné uviesť, že uvedené rozhodnutia sa síce týkajú skutku kvalifikovaného ako trestný čin sexuálneho zneužívania, avšak posudzujúc tieto komplexne išlo o rozhodnutia obsahujúce daný trestný čin s iným priebehom skutkového deja. V prvom prípade išlo o intenzívnejší zásah do intímnej sféry poškodenej osoby, konkrétne rozopnutím gombíkov na nohavičiach a následným navrhnutím orálneho styku, pričom úmysel obvineného uspokojiť svoje pohlavné vzrušenie bol priamo vyjadrený v skutkovej vete rozhodnutia. V druhom prípade obvinený v priebehu pobytu v škole v prírode obchytkával poškodenú maloletú cez odev, pričom trieda, ktorú maloletá navštevovala mu bola zverená ako pomocnému asistentovi. Obvinený v danom prípade zneužil závislosť poškodenej zverenej mu pod jeho dozor, v dôsledku čoho bola poškodená úplne odkázaná na páchatela, a tým došlo k obmedzeniu slobody jej rozhodovania, a tieto okolnosti rovnako vyplynuli zo skutkovej vety. V intenzite a v priebehu jednotlivých prípadov bol teda značný rozdiel, pričom pri tomto trestnom čine je práve potrebné v zmysle platnej judikatúry dôsledné skúmanie všetkých okolností skutku, najmä intenzity zásahu do pohlavnej sféry poškodenej osoby.

Záverom len najvyšší súd považuje za potrebné prisvedčiť nesúhlasným námietkam obvineného ohľadom konštatovaní prokurátora o tom, že obvinený je „sexuálnym predátorom“. Na takéto konštatovanie neboli v prejednávanej veci produkované žiadne dôkazy. Použitie takéhoto pomenovania obvineného nemožno usudzovať z jedného odsúdenia obvineného pre trestný čin sexuálneho zneužívania, kde došlo medzi ním a poškodenou (s ktorou žil) k dobrovoľnému pohlavnému styku, pričom poškodená mu zatajila svoj vek. Skutková podstata tohto trestného činu totiž chráni záujem spoločnosti na ochrane mravnosti a telesného vývoja osôb mladších ako 15 rokov bez ohľadu na ich pohlavie, alebo pohlavnú zrelosť, pretože tento záujem priamo nepatrí osobe, ktorá dáva na vykonanie pohlavného styku (alebo inej sexuálnej praktiky) súhlas.

Najvyšší súd posudzujúc všetky skutkové okolnosti prípadu komplexne nemohol prisvedčiť ani konštatovaniu prokurátora, že obvinený „vmanipuloval poškodenú do situácie“, v ktorej došlo ku spáchaniu skutku. Zo spisového materiálu totiž vyplynulo, že to bola najskôr hliadka polície, ktorá zlyhala pri riešení trestného činu krádeže (ktorého obeťami boli maloleté osoby vrátane poškodenej) a miesto dôsledného plnenia si svojich povinností ohľadom maloletých poškodených týchto nechala odísť z miesta činu s pre nich neznámou osobou, ktorej totožnosť si neoverila, a ani nezistovala jej pomer k maloletým. Uvedené konanie teda vôbec nemožno pripisovať obvinenému. Rovnako tak poškodená maloletá pri odprevádzaní neznámym mužom s týmto zostala sama napriek tomu, že si dostatočne uvedomovala nebezpečnosť takejto situácie a sama ju vo svojej výpovedi komentovala ako: „Tak odprevadili bratranca, a potom tam sa rozlúčili a nevie, prečo ona nešla ku nim.“ Z jej výpovede vyplynulo, že bežne k bratrancovi chodila, po meste sa vždy pohybovala v skupine viacerých rovesníkov aj so svojim bratrancom..... Následne poškodená uviedla, že: „.....ona si odomkla byt a vie, že medzitým chcela ešte zavolať otcovi, že je v pohode a on taký, že potom mu zavolá a stále hovoril potom. A potom ona nevie prečo, nevie prečo nezavrela dvere a neostala doma.....“ Vývoj udalostí teda v prvom rade vyplynul z ľahostajného postupu polície, a z následnej reakcie poškodenej ovplyvnenej jej nízkym vekom, nedostatkom skúseností, čo samozrejme absolútne nezbavuje viny obvineného za jeho protiprávne konanie. Avšak obvinenému nemožno pripisovať za vinu okolnosti, ktoré z vykonaného dokazovania vôbec nevyplynuli, ako to urobil vo svojom dovolaní prokurátor. Správne preto krajský súd posúdil konanie obvineného aj v tej okolnosti, že obvinený pri páchaní protiprávneho konania len „využil náhodnú situáciu“.

Prokurátorom napádaná právna kvalifikácia trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona podľa najvyššieho súdu zodpovedá skutkovej vete, preto ani po dôkladnom oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom nezistil pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodu dovolania v

zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a z tohto dôvodu dovolanie prokurátora na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.